

Gemeenteraadsvergadering 5 november 2021

Programmabegroting 2022 – Meerjarenramingen 2023 - 2025

Voorzitter, leden van het college van burgemeester en wethouder, collega raadsleden,

voor mij, voor u, ligt de inbreng van de fractie van het CDA: het CDA LAREN.

De titel luidt: **Wat zijn wij met elkaar aan het doen?**

Aan de hand van een aantal voorbeelden van recente datum en al wat langer geleden, neemt het CDA LAREN u mee in onze gedachten welke kant wij met onze gemeente Laren niet op moeten en positief gebracht waar wij de toekomst van onze gemeente wel graag heen zien gaan.

Heel recent. **Wat zijn wij met elkaar aan het doen?** In de afgelopen gemeenteraadsvergadering van 27 oktober jl. kwam deze vraag van het CDA LAREN m.b.t. een motie ingediend door D66 om de gemeenteraad het college op te dragen een brief te schrijven aan het Kabinet om één enkele persoon (en haar familie) asiel te verlenen en in ons dorp te huisvesten. De vraag van het CDA LAREN **Wat zijn wij met elkaar aan het doen?** kwam luid en duidelijk terug in de Gooi en Eemlander van 29 oktober jl.

En daarmee was de titel van onze inbreng vandaag geboren.

In diezelfde raadsvergadering ook de Padelrel. **Wat zijn wij met elkaar aan het doen?** Coalitiepartij LARENS BEHOUD neemt een eerder genomen collegebesluit alsnog op de korrel met een set stevige vragen, gevolgd door een motie die breed werd aangenomen en leidde tot een nadere behandeling in de volgende vergadering van de gemeenteraad. De motie van coalitiepartij LARENS BEHOUD voorafgaand aan die vergadering ingediend werd uiteindelijk door LARENS BEHOUD zelf ingetrokken. Een vage toezegging van de

verantwoordelijk wethouder dat sociale woningbouw ter plaats nog eens onderzocht gaat worden was daarvoor voldoende. En passant werd een groene bosschage verderop aan de Eemnesserweg richting het centrum (tegenover de basisschool Sint Jan De Binckhorst) door de andere coalitiepartij VVD ook nog even genoemd als potentiële woningbouwlocatie. Hopelijk als grap, wel een slechte grap dan, bedoeld. Een dag later vroegen enkele belangrijke mensen uit de partij LARENS BEHOUD zich op Facebook af wat er toch aan de hand was. Wat was er in de gemeenteraad op die bewuste avond toch gebeurd. Niemand die het precies weet. Vaststelling begroting, subsidieplafonds, mandaat? Wie snapt het nog? **Wat zijn wij met elkaar aan het doen?**

Nog een ander voorbeeld van **Wat zijn wij met elkaar aan het doen?** Onlangs verwonderden meerdere, zelfs vele, dorpsbewoners zich over de transformatie die het kleine brinkje op de Zijtak hoek Wagenpad en Boekweitskorrel heeft ondergaan. In het recent vastgestelde bestemmingsplan centrum op verzoek van de gemeenteraad nog geheel groen gekleurd, is het nu ingerasterd met een stevig hekwerk en verworpen tot een speelveldje. En passant is de openbare weg terzijde veranderd in een fietspad. Opnieuw: **Wat zijn wij met elkaar aan het doen?**

1. Is er eigenlijk, en zo ja wanneer, een verkeersbesluit genomen?
2. Is het hekwerk wel voldoende (tenminste 30 cm) van de weg geplaatst?

Deze vraag stellen is het antwoord geven: nee! Het hek staat strak op de weg. Even niet opletten en het stuur van je fiets haakt in het hekwerk met een naar ongeluk als gevolg. **Wat zijn wij met elkaar aan het doen?**

3. Waarom is het hekwerk niet op voldoende veilige afstand van de rijweg gezet?

Een klein brinkje of een grote Brink. **Wat zijn wij met elkaar aan het doen?** Niks is echt veilig voor het huidige college van burgemeester en wethouders van onze gemeente Laren. De Brink inrichten als grootschalige wateropvang om

de steeds heviger wordende regenval te lijf te gaan werd uiteindelijk met een grote handtekeningactie terug naar de tekentafel gewezen. Coalitiepartij LARENS BEHOUD doet nu voorkomen, dat zij als grootste partij dit nog net op het nippertje hebben kunnen voorkomen. **Wat zijn wij met elkaar aan het doen?** De waarheid is dat de fracties van Liberaal Laren, CDA en coalitiepartij VVD dit met een motie, met ruime meerderheid aangenomen, hebben afgedwongen. De groene Brink middenin ons dorp met rust laten! Zeggen deze bij het dorp betrokken (landelijke) partijen. Ik hoop dat de inwoners van Laren zich dit op 16 maart 2022 herinneren als ze hun gemeenteraad mogen kiezen.

Wat zijn wij met elkaar aan het doen? Als het gaat om woningbouw beter gezegd betaalbare woningbouw? De voormalige locaties Rabobank en restaurant Golden River worden bebouwd met appartementen met koopsommen v.o.n. ver boven de € 1 miljoen euro tot bijna € 2 miljoen euro. Zelfs voor gegoede Larense inwoners vrijwel niet meer te betalen. De beoogde woningbouw op de voormalige ligweide en de Harmen Vosweg zijn een positieve uitzondering waarbij de laatste locatie helaas wel knabbelt aan het open agrarisch landschap aan die zijde van het dorp. Eens maar nooit meer zegt het CDA LAREN daarover. Toen bij het voorstemmen en nu vandaag weer, hier in deze gemeenteraadsvergadering.

HET CDA LAREN is voornemens een motie in te dienen de locaties Rabobank en voormalige basisschool De Scheper aan te wijzen als locaties om vooral betaalbare woningen te gaan realiseren. Met voorrang voor Larense inwoners die een woning achter laten. Het kavelplan locatie voormalige Rabobank staat dit nog steeds toe. Het brengt dan misschien wel minder leges op. Maar het dwingt ons tot het maken van keuzes. **Wat zijn wij met elkaar aan het doen?**

4. Het CDA LAREN verneemt in deze vooral graag van de collega fracties of zij mee willen doen met deze motie?

Het perspectief dat het college van burgemeester en wethouders ons in deze programmabegroting 2022 en meerjarenplanning 2023 – 2025 voorspiegeld is naar mening van het CDA LAREN onvoldoende.

Centrale vraag voor het CDA LAREN is: wat zijn de (financiële) gevolgen van al uw plannen voor onze inwoners en ondernemers, ons verenigingsleven geweest? Wat hebben zij daarvoor terug gekregen anders gezegd wat heeft het de Larense inwoner, ondernemer of lid van een vereniging opgeleverd? **Wat zijn wij met elkaar aan het doen?**

De Programmabegroting 2022 en de Meerjarenraming 2023 – 2025 is een boekwerk van 150 pagina's met heel veel cijfermateriaal. Hoe kun je deze grote hoeveelheid gegevens snel en goed beoordelen? Het college komt ons hierbij tegemoet met de begroting in één oogopslag. Hierin wordt in grote lijnen aangegeven wat de verwachte inkomsten en uitgaven in 2022 zullen zijn, zoals dat bij de meeste verenigingen ook het geval is. Om ook de inwoners van Laren hierbij te betrekken, is deze begroting in één oogopslag ook gepubliceerd in het Larens Journaal.

Allemaal prima, mits de cijfers kloppen. En dat is helaas niet het geval. Als je de inkomenscijfers (het linker rijtje) bij elkaar optelt, dan is het resultaat € 27.101.000 en geen € 26.174.000. Een verschil derhalve van een kleine miljoen. Daarom toch ook maar even gekeken of de cijfers in het Larens Journaal overeenstemmen met die in de officiële programmabegroting. Dat blijkt niet het geval te zijn. Wel m.b.t. de uitgaven. Op blz. 122 vinden we inderdaad een totaal aan Uitgaven Programma's van € 21.808.000 en aan Overige Onderdelen van € 5.452.000. Het totale bedrag aan lasten in de begroting van € 27.250.000 is dus juist. Dat is echter niet het geval bij de Inkomsten. Op twee plaatsen (blz. 64 en 72) is in de Programmabegroting aangegeven, dat het totaal aan verwachte inkomsten uit lokale heffingen € 9.049.230 is. Het overzicht in het Larens Journaal vermeldt daarentegen € 8.654.000.

Vooralsnog vertrouwt het CDA LAREN op de cijfers in de Programmabegroting. Wordt het overzicht hiermee gecorrigeerd, dan wordt het totaal aan inkomsten $€ 15.620.00 + € 9.049.230 + € 2.827.000 = € 27.496.230$. Met als uitgaven € 27.250.000 resteert een positief saldo van € 246.230. Dus een positief saldo van ca. € 250.000 tegenover een tekort van ruim één miljoen (€ 1.076.000)

zoals ons in het Larens Journaal wordt voorgeschoteld. Een enorm verschil. Te mooi om waar te zijn?

5. Kunt u ons aangeven of dit juist is? Wij zijn wel erg benieuwd

Er wordt uitgegaan van een bedrag van € 15.620.000 van het Rijk, uit het Gemeentefonds. Hoe zeker is dat? Er was onlangs nog sprake van een herverdeling van het totale, door het Rijk te verstrekken bedrag. Grote gemeenten zouden er dan op vooruit gaan, kleinere moesten inleveren.

6. Is daarover nog iets te melden?

Als kleine gemeente met een hoog voorzieningenniveau zullen wij altijd moeite hebben met een sluitende begroting. Willen wij dat toch bereiken, dan dienen we een aantal zaken goed in de gaten te houden:

- Let goed op bij de kosten van regionale, gewestelijke regelingen. De gemeenteraad heeft daarop geen rechtstreeks toezicht. Onze vertegenwoordiger(s) moet goed de kosten in de gaten te houden. Als voorbeeld: de kosten van de verwerking van afvalstoffen;
- Daar waar mogelijk (nog) efficiënter werken waarbij CDA LAREN denkt o.a. aan het kantoor van de BEL Combinatie;
- Zoveel mogelijk inschakelen van (als het kan: deskundige) vrijwilligers en deze vrijwilligers 'koesteren'. Dit inschakelen van vrijwilligers gebeurt nu al op ruime schaal (denk aan Singer, Hart van Laren, Stichting Binnensport Laren en de muziek- en sportverenigingen, etc.), maar het kan nog beter en soms gaat er ook wel eens iets niet goed. Als voorbeeld: het vertrek van deskundige bestuurders bij Hart van Laren, Bijzonder Laren, en de Stichting Binnensport Laren (zwembad, sporthal). Het kan zo maar gebeuren in ons dorp dat ervaren bestuurders met verdiensten o.a. bij de voorbereiding en realisatie van de vernieuwbouw van de Biezem, met stille trom vertrekken. Zonder enig teken van waardering van de gemeente Laren. Hoewel deze vrijwillige bestuursleden destijds officieel door het college van burgemeester en wethouders van Laren zijn benoemd. Op manier vergroot u niet de motivatie van de vrijwilligers om diensten te verrichten voor de

gemeenschap. Vrijwilligers moet je in de watten leggen. Zij zijn onbetaalbaar!

Tenslotte nog enkele opmerkingen bij de lokale heffingen, die de burgers rechtstreeks in de portemonnee treffen:

- OZB-eigenaren. Er wordt rekening gehouden met een stijging van de woningwaarde tussen 01-01-2019 en 01-01-2020 van 7% en een inflatie van 2%. Dat lijkt ons reëel. Het tarief zou dan bij gelijke opbrengst $7 - 2 = 5\%$ moeten dalen. Voorgesteld wordt 4,67%.

7. Waarom geen 5 %?

- Het gaat hier om voorlopige tarieven. Het CDA LAREN wenst graag een evaluatie als de nieuwe WOZ-waarden bekend zijn. Mochten die met bijv. 9 % stijgen, dan moet het tarief met 7 % omlaag. Een relatief groot verschil.
- Afvalstoffenheffing. Deze wordt met 19 % verhoogd, o.a. door hogere kosten GAD en uren BEL Combinatie. Hier moeten we wel goed de vinger aan de pols houden, zowel bij de GAD als de BEL Combinatie. De gemeenteraad volgt dit slechts op afstand. Bij de GAD zijn discussies gaande over de manier van afval scheiden. Onze vertegenwoordigers zullen de ontwikkelingen nauwlettend moeten volgen. Vooralsnog moet het CDA LAREN helaas constateren dat u mee werkt aan een bezuiniging van € 250.000 door de GAD welke het verenigingsleven in de Gooi en Vechtstreek zwaar treft.
- Rioolheffing. Deze stijgt met 20 %. Een forse verhoging. Door inflatie (2%), maar vooral door de kosten van het plan Laren Regenklaar. Daar is bewust voor gekozen. Het zijn met name de kapitaalslasten van investeringen voor Laren Regenklaar. Van grote invloed daarbij is de periode, die wordt aangehouden voor het afschrijven van de investeringen. Het maakt nogal wat uit of je dat in 30 of in 60 jaar doet. CDA LAREN is niet duidelijk welke termijn u hierbij aanhoudt. Ons standpunt is, dat deze investeringen worden gedaan voor minimaal 50 jaar. Hierdoor betalen meerdere generaties mee aan Laren Regenklaar, wat terecht is.

8. Welke afschrijvingstermijn houdt u nu aan?

Het CDA LAREN is van mening dat de financiële situatie van Laren vandaag om keuzes vraagt.

Wat betreft het CDA LAREN is dat niet snel cashen door het gemeentehuis te verkopen en het Brinkhuis als gemeente office in te richten en het Muziekcentrum Schering en Inslag verder uit te kleden. Maar het Brinkhuis juist op te waarderen door in overleg met de Historische Kring Laren deze organisatie een eigentijdse plek centraal aan onze Brink te geven. Niet alleen op zaterdagmiddag een tafel met koffie maar de gehele week met meerdere tafels met koffie in het Hart van ons Laren. De muziekverenigingen te blijven faciliteren in het muziekcentrum. De investering in het Hart van Laren van 10 jaar geleden niet weggooien.

9. Klopt het dat het Muziekcentrum Schering en Inslag die naam niet meer draagt?

Naar mening van het CDA LAREN moet de gemeenteraad van Laren definitief ervoor te kiezen dat Laren een zogenaamde beheergemeente is die gefaciliteerd wordt door de BEL Combinatie of centrumgemeente Huizen. Ons ziekenhuis staat in Hilversum en onze huisartsenpost in Blaricum. Vergaderen doet de gemeenteraad in het BEL gemeentekantoor in Eemnes. Zoals vandaag!

De breed aangenomen motie 'nieuw voor oud' van een jaar of wat geleden ingediend door de fracties van VVD en CDA LAREN is ook een goed voorbeeld van het zijn van een beheergemeente. **Wat zijn wij met elkaar aan het doen?**

Voor woningbouw werken wij samen met de gemeentes Hilversum en Gooise Meren en realiseren wij de prachtige Buurtschap Crailo. Dat is de weg die wij naar mening van het CDA LAREN verder op moeten gaan.

Als gemeente Laren het goede voorbeeld geven door het gemeentehuis te verduurzamen, af te koppelen van de hemelwaterafvoer (het goede voorbeeld geven = goed rentmeesterschap) en het beperkt herinrichten voor het zetelen

van het college van burgemeester en wethouders en de griffie. En 50% thuiswerken natuurlijk!

10. Kan het college van burgemeester en wethouders deze visie van het CDA LAREN onderschrijven?

Maar ook de unaniem aangenomen CDA LAREN motie d.d. 6 november 2020 betreffende een stevig gesprek gemeenten Eemnes en Blaricum is daarvan een voorbeeld.

11. Hoe staat het eigenlijk met die motie? Heeft het college daar uitvoering aan gegeven? Ja? Nee?

Wat zijn wij met elkaar aan het doen? Uw college van burgemeester en wethouders zette in op samenwerking met de gemeente Baarn voor de Belastingtaken, tussendoor werd ook nog een ander belastingorgaan gepolst maar gelukkig reikte uiteindelijk de gemeente Huizen, ons als gemeente Laren de hand. Van een 2 sterren kwaliteit naar 4 sterren kwaliteit en hopelijk gauw weer naar 5 sterren. Het CDA LAREN was meteen al voor het onderbrengen van de Belastingtaken in de gemeente Huizen.

12. Hoeveel geld hebben al deze omwegen, deze omslachtige exercities de gemeente Laren gekost?

Voorzitter,

Deze fractievoorzitter van het CDA, de eenmansfractie CDA LAREN, dit CDA gemeenteraadslid komt tot afronding.

Het CDA LAREN heeft wellicht wat ruim de tijd genomen in deze eerste ronde. Ik meen mij dit echter te kunnen permitteren omdat ondergetekende als één van de 15 gemeenteraadsliden, als CDA-er in hart en nieren in deze gemeenteraad wellicht voor de laatste keer deze programmabegroting en meerjarenraming van de gemeente Laren van repliek kan en mag dienen.

Niet ontkend kan worden dat het CDA het op dit moment in den lande zwaar heeft. Een CDA minister als Hugo de Jonge blijft in de COVID-19 storm nog steeds recht overeind staan maar heeft een weinig benijdenswaardige positie. Edoch samen met minister-president Mark Rutte van VVD huize doet hij wat nodig is, vol in de wind staan en koers houden. **Dat zijn zij aan het doen!**

De VVD zal er in de komende gemeenteraadsverkiezingen weinig last van hebben maar voor het CDA ben ik daar minder zeker van. De CDA fractie in Laren, het CDA LAREN gaat vol goede moed mee doen met die verkiezingen om die laatste zetel in de Larense gemeenteraad te behouden en liever nog weer uit te breiden naar twee zetels. **Dat gaan wij doen!**

Voor het CDA LAREN ligt de focus op de groene leefomgeving, haar inwoners (betaalbaar wonen), een actief maatschappelijk middenveld (verenigingsleven) en actieve ondernemers (investeren en ondernemen) die samen midden in onze dorpse samenleving staan.

1. Behoud van een groen Laren
2. Realiseren van betaalbare woningen in het eigen dorp en in de regio
3. Zo laag mogelijke kosten realiseren
4. Geen geld? niet doen!

We zijn hiermee bij onze kernpunten waar het CDA LAREN voor staat. Tegen zo laag mogelijke kosten op de beste manier onze inwoners en ondernemers faciliteren. Als gemeente Laren ons niet op een eilandje terugtrekken maar met open vizier in samenspraak met de buurgemeentes het fundament van onze gemeenschap bestuurlijk verder verstevigen.

- A. Samenwerking in het Sociaal Domein in HBEL verband
- B. Belastingtaken ondergebracht in centrumgemeente Huizen
- C. ?

13. Wat is het volgende onderwerp van verregaande samenwerking?

14. Wat kan de BEL Combinatie volgens het college van burgemeester en wethouders voor andere Gooise gemeentes betekenen?

Het begin is er, **ZIJ AAN ZIJ** verder vindt het CDA LAREN,

dus niet **Wat zijn wij met elkaar aan het doen?**

maar **Dat gaan wij met elkaar doen!**

Voorzitter, leden van het college, collegae raadsleden,

de CDA fractie, het CDA LAREN, meent vandaag zoals altijd een scherpe doch faire inbreng te hebben gedaan en kijkt met grote belangstelling uit naar de antwoorden op de gestelde vragen.

Dank voor uw aandacht.

Laren NH, 5 november 2021

DE FRACTIE VAN HET CDA, HET CDA LAREN,

Erwin van den Berg, *gemeenteraadslid*